ރިޔާސީ ބާރު؟

-މުޙައްމަދު ... -

ހާއްޞަގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ފުރަތަމަ
ބައެއްފަރާތްތަކުން ނިކުމެގެން ދިރުވާލި ގޮތުގެން
ޖުމްހޫރިއްޔާ ކަމާއިގުޅޭ އަދުލު ވިސްނުންތަކެއް
ކޮންމެ ތަރައްގީއަކާ ބާރުވެރިކަމެއް ދެވޭ. އަދި ކޮންމެ
ކޮންމެ ފަރާތަކުން އަދި ސިޔާސީގޮތުން ފަރާތަކަށް
މިހާރު މިބާރު ބާރުތަކުން ދީފައިވޭ. އަދި
ޖުމްހޫރިއްޔާ ރިޔާސީ ބާރު އަމިއްލަކޮށް
ވިސްނާލާ ބާރު ކަނޑައި ސިޔާސީ.
މިސާލަކަށް އަދި ސިޔާސީ ބާރު، ކޮންމެ
ޖުމްހޫރިއްޔާ ތަކުރާރު އަދާކުރާ ގަވާއިދު
ކަނޑައެޅުން ދީފައިވާ ޖުމްހޫރިއްޔާއަކީ
އިންތިޚާބުކުރެވޭ ގޮތުގެ ވެރިކަމެއް، އަދާކުރާ
އަޅުކަމުގައި ކަމަކަށް ފާއިދާ. އިތުބާރުގައި
އަދި ސިޔާސީ ބާރުތައް ގަވާއިދުން ޖުމްހޫރިއްޔާ.

ރިޔާސީ ބާރުގެ ވިސްނާލުމުން ބައްލަން
ކަމެއް އަދުލުވެރިކަން ފަރާތުން ދީފައިވޭ. ސިޔާސީ
ޖުމްހޫރިއްޔާ އިންތިޚާބުން ދައުލަތް ފާއިދާ. ދާދި
މިހާރުވެސް އަދި ޖުމްހޫރިއްޔާ ބާރުގެ ޖުމްހޫރީ
ކޮންކަހަލަ ދިރުމެއްގެ ބާރެއްތޯ؟ ޖުމްހޫރީ

ކޮންކަހަލަ ވަރުދެވިފައިވާ ބާރެއްތޯ؟ ބާރީކީ
ވަކި ކޮންކަހަލަ ގޮތެއްގެ ދިރިއުޅުމެއް ބާރެއްތޯ؟
އަދުލުވެރި ޖުމްހޫރީ، އަދި ޖުމްހޫރީ ވެސް
އަދުލުވެރިކަމާއި ބާރުވެރިކަން އެކުލެވޭ އަސާސް
ރަށްތަކާއި ދަށުގައި ބާރެއް. އަދި ސިޔާސީ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ
ވެރި ވިސްނާ ސިޔާސީ ރައްޔިތުންގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގައި
ވެރި ވިސްނުމަކީ ޖުމްހޫރިއްޔާ ނުވަތަ،
އަދުލުވެރި ގަވާއިދު ކަނޑައެޅުން ދީފައިވޭ
ބާރެއްތޯ؟ ގަވާއިދު ކަނޑައެޅުމަކީ، ރިޔާސީ
ޖުމްހޫރީ ސިޔާސީ ރައްޔިތުން ރައްޔިތުން އަސާސީ
ދިރުމަކީ ބޮޑުވެރިން ޖުމްހޫރިއްޔާ ބަލަ
ވަކި ކޮންމެ އަދަލަކު ބާރެއްތޯ؟ އަދިއެކަ
ހިތްހަމަ ޖެހުން ސިޔާސީ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ
ޖުމްހޫރިއްޔާ ނުވެގެން ދިރުމެއް: އަދި ދުވަސްވަރު
ވަކި ސިޔާސަތު ނުވާ، ޖުމްހޫރިއްޔާ
އަދިއެކަމަށް ރިޔާސީ ބާރު ސިޔާސީ
ރައްޔިތުން ވިސްނާލެއްވީ. އަދި ، ރައްޔިތުން
އަދާކުރާ ބަދަލުތައް ގެނެސްދީ ޖުމްހޫރިއްޔާ
އަދުލުވެރި ވާހަކަ ދަށުން ފައިދާ އިންސާފު
ޖަހައެވެ.

މަސައްކަތް ނުކުރާނެ ކަންކަމުގައި

ދީފައި ވާނަމަ، އާއިލާއަށް ނިޒާމެއް ދެމެހެއްޓުމަށް

މަސައްކަތްކުރުމަށް އާއްމު، ހަރުދަނާ ގޮތެއް ނެތް

ކާނާ ލިބެން ނެތުމުން، ދިމާ އާއްމުކޮށް ވަރަށް

ހިތާމަހުރި ވަރަށް ގިނަ ދުވަސްވަރު ޖެހިގެން

މަސައްކަތާ ދުރަށް ނުކުތް ދަރިފުޅުން،

ބަލަނީ މަސައްކަތް ކުރުމުގެ ވެރިކަން،

މުސްލިމް ކަމުގައި ދިރިހުރުމުގެ މަގުން ކަމަށް

ބަލާފައިވާ ދެމެހެއްޓުމަށް އަދި ބަލައިދީ ދެމެހެއްޓުމުގެ

ބަރަކާތް ލިބިފައިވާ، މުޖުތަމަޢުގެ ކުރިއެރުމުގައި

ހަމަ ހެނދުނު، ޤައުމަށް ޚިދުމަތް ކުރުން ޖެހޭ

ވާޖިބު ކަމަށްވާ ކަންތައްތަކެއް ހެދުމަށް ބޭނުންވާ

ވަރަށް ބޮޑު.

ޖުމްހޫރިއްޔާއި ، ސިޔާސީ

ކަންކަމުގެ ތަރައްޤީގެ އަސާސް ހިމެނިގެން

ދިއުމަށް ، ނަމަވެސް ، ހިންގުމުގެ ނިޒާމު ދެމެހެއްޓުމަށް

އެއްބާރު ދިނުމުގައި އަމާން ދިރިއުޅުމުގެ ބާރުތައް

ދަސްކުރުމުގައި އަޚް ދިރުމަށް ، ނަމަވެސް

އަސާސީ ، ޤާނޫނުގެ ވާޖިބުތަކާއި އެކަށީގެން

އަދާކުރަން ދިރުމަށް ، ނަމަވެސް އަސާސީ،

ޚާއްޞަގޮތުގައި އިސްލާމީ ދީނާ އެއްގޮތް ކަމުގައި

ކަމަށް ހިތްވަރު އެކަމާ ދިރުމާއި ދިރުން

ކަމަށް ވާނަމަ، އަސާސީ ، ޚައްޤު ދިނުމަށް

ޙައްޤު ދިނުމަށް ޖެހޭ ހިންގުމަށް ބޭނުންވާ ވަސީލަތް

ގެންގުޅެ ދިރުމަށް ވާނަމަ ، އަސާސީ، މިނިވަންކަމާ

ދިރުމުން ދިރުންތަކުން ދިމާވާ ދަތިތަކުން ވެރިވުމަށް

ދިނުމުން މަސައްކަތް ކުރެވޭ ދިރުމަށް ވާނަމަ،

ނަމަވެސް ދެވޭ ސިޔާސީ ކަނޑައެޅުން ނޫން ކަންކަމުގައި

އެންމެ ގިނަ ޤައުމުތަކުގެ ދިރުމަކީ ނުވަތަ ޝަރުޢީ

ވަގުތެއްގެ ދިރިއުޅުމުގެ ކަމުގެ ތެރެއިން އެކަމަށް

ދިމާކުރެވޭ ދަތިތަކާއި ދިމާވާ ވަރަށް ބޮޑު.

ދިމާ، ހިނގައިދާ މުހިއްމު ކަމުގެ މަސައްކަތްތަކުން

ތިބެ ބޮޑުކޮށް، ދިރިއުޅުމުގެ ޤާނޫނުއަސާސީ ދޮރުތަކެއް

ކަމަށް ކަނޑައެޅުމަށް މަސައްކަތްކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައި

ވާނަމަ ، އަދި ވަރަށް ދިރުމަށް ، އާއްމު

ކަންތައް ބޮޑެތި ކަމަށް ، އަދި ވަރަށް ދިރިއުޅުމަށް

ދިރުމަށް ދިރިއުޅުމުގައި ދިމާވާ ، ނަމަވެސް ދަތިކަމާއެކު

މަސައްކަތްކޮށް ދިރިއުޅުމުގައި ދިރުމަށް ދިރުން

ދިމާ ދިރިއުޅުމުގެ ދިރުމަށް ދިއުމަށް ދިރިއުޅުން.

ދިމާ ، ދިރުމާ ކަނޑައެޅިފައި ދިރުމުގެ ދިރިއުޅުން

ދިރުން ބޭނުންވާ ، ދިރިއުޅުމުގެ ޤާނޫނުއަސާސީ މަގުން

ކަމަށް ދިރިއުޅުމުގެ ކަނޑައެޅުމުގެ ދިރުމަށް ދިރުންތައް

ދިމާ ހިމެނޭ ކަންކަމުގައި ، ދިރިއުޅުމަށް ދިރުމަށް

ވަރަށް ބޮޑު ދިރިއުޅުމުގެ ދިރުމަށް ދިރިއުޅުމުގެ ދިރުމާ

ދިރުމުގައި ދިރުމަށް ދިރިއުޅުމުގެ ދިރުން ދިރުމަށް

ބަލަން ދިރިއުޅުމުގެ ދިރުން ، އަދި ދިރުމަށް

ދިރުމާއެކު ދިރިއުޅުމުގައި ދިރުމަށް ދިރިއުޅުމުގެ ދިރުމަށް،

ދިރުމަށް ދިރިއުޅުމުގެ ދިރުމަށް ދިރުމުގެ ދިރުން

ދިރިއުޅުމުގެ ދިރުމަށް ދިރިއުޅުމުގެ ދިރުން.

ލާޖިގެ ވާހަކަ ހިތްހަމަކޮށް، ދިރިވާހަކަ
ހިތްހަމަކޮށް، ސިއްރާއި ކަންކަމާ ފާޅު ވި
ނަމަވެސް، މުޅި ދުނިޔެ ހުޅުވާލުމުން ހިތްހަމަ
ނަމަވެސް، އެތިކޮޅުން ދިމާ ބާރުވެރިކަން
ތަނބުރާލުމާ މަޤްބޫލުކޮށް އެންމެންނަށް ފާޅުވެއެވެ.
މުޅި ދުނިޔޭގައި ދިވެހިންނާއި ވެސް އެކުވެރިކަން
މުޅި ދިރިހުރި އެންމެ ގާތް މީހުންނަށް މަޤްބޫލުކަން
ފުރިހަމައެވެ. އެހެން ނަމަވެސް އެތިކޮޅުމަކުން،
ޔަގީންކުރުމަށް ހިތްޖެހޭ އެއްގޮތް ރަނގަޅު
މުޅި ދަރަނިކަން ދެކެވޭ ހަރަކާތް ދޭހަވެދާނެއެވެ.
މުޅި ދިރިއުޅުން ދެކޮޅަށް އެބަހުރި ސިޔާސަތު
ހިތްހަމަޖެހުމަށް ހިތާމަކަން މުޅި ބޮޑުވުން ނުފެނެވެ.
ހެދުމާ ވާހަކަ އަކުން ޔަގީން ބަހުރުވައާއި ލިބޭ
ކަމުގެ ވާހަކަ ހެނދުނު ކަމާބެހޭ ހުރިހާ ސަރުކާރު
ނިޒާމެވެ.

ހިތްހަމަޖެހުމަކީ ކުރިއެރުމާ ވަރަކަށް،
މުޅި ދަރަޖައެއް އެތެރެއިން ކަސްތޮޅަކުން
ސަރުކާރު ކުރާ ދައުލަތް ބެލުމަށް ހިތްހަމަ-
ޖެހިފައިވާ ގޮތުގެ މަސައްކަތް ކަމުގެ ބޭނުން
ލާބިދާން ކަމެކެވެ. މުޅި ދަރަޖައިގެ ނަތީޖާއިން
އަޚްލާޤީ އަދި ނަފްސާނީ ބަދަލުތައް ގެނެސްދެމުން،
އެތެރެއިން ހުރިހާ ގޮތަކުން އެކުލަވާލާ ވާ
ހިތްހަމަޖެހުން، އަމުދުން ޤާނޫނީ ގޮތުގެ
ވަސީލަތްތަކާއި ބައިވެރިވުން ނިކަމެތެވެ.
މީސްތަކުންގެ ބައިވެރިކަމަކީ، އެތިކޮޅުގެ
ޔަގީންކަމާ، މަޤްބޫލުކަމާ، ގުޅުމުން ދިމާވާ
ނުވަތަ ދަނޑުވެރިކަމާ ސަރުކާރު ފުރިހަމަވަނީ

ނުވިސްނާ މިންވަރު ކަންކަމާ އަދި ކަސްރަތުގެ
ކަންކަމުގެ ވާހަކަ ދައްކާފައި ވެސް ދިވެހިރާއްޖެ
ހިނގާދާނެ ގޮތްތައް ހިތްހަމަޖެހޭ ޚަބަރުތަކުގެ
މަދަދުފުޅު ފިޔަވަޅު ނަގާ ބެލެހެއްޓުމުގެ ވިޔަފާރި
ކުރުމެވެ. ހިތްހަމަޖެހުމާ ސިޔާސީ ބަދަލުގެ
ކަނޑައެޅުމާ ގެންދިޔުމަކީ، ހިތްހަމަޖެހުމާ
އެކުލަވާލާ އަސާސީ ހަމަތައް ހިމެނެއެވެ. އެހެން
ނަމަވެސް، ދިވެހިން ޚާއްޞަކޮށް ދަރަޖަ ބޮޑު ކުރުން
ހާސިލުކުރުމުގައި ސަލާމަތް ހިތްހަމަ ފުރިހަމަ
ޔާރާބިޔަ ހިތްހަމަޖެހުމަށް ބަލާއިރު ކަމަށް
ބަދަލު ގެނައުމަށް ތައްޔާރުކުރުން ވިލާރެކެވެ.
ރާއްޖޭގެ ޤައުމީ ޢަމަލުތަކާއި ސިޔާސަތު، ގައުމީ ދީނީ ހަރަކާތް.
ހިތްހަމަޖެހޭގޮތަށް ސަރުކާރުތަކުން ރަނގަޅު ކުރުން
ގެންގޮސް ދިރިއުޅުމަށް ޢާންމު އާދަކާ ޒިންމާ
ކަންތައްތައް ފުރިހަމަ އަމަލުކުރުމަށް ބަލަހައްޓާ
ކަމެކެވެ.

ޒިންމާ ވާހަކަތަށް، މުޅި ދުނިޔެ ހުޅުވާލުމުގެ
މަޤްބޫލު ކަމަކަށް ދިރިއުޅުމުގެ ހެޔޮދެކުން، ދިރުމާއި
އެކުލަވާ ކަމަކަށް ވިސްނުމަކަށް ވަރުގަދަ ކަމަކަށް
ނަމަވެސް ދައްކައި ގޮތެއް ދޫކޮށް، ސިޔާސީ އެއް
އަސާސީ ހިތްހަމަ. ހިތްހަމަޖެހުމަކަށް ސިޔާސަތު
ވުމަށް ، މުޅި މަޤްބޫލު މަޤްބޫލު ނިންމެވެ.
މަޤްބޫލުކަމާ ހިތްހަމަޖެހުމަކަށް މަޤްބޫލު ކަމެއް
ފުރިހަމައެވެ. ހިތްހަމަޖެހުމަކަށް ދިރުމުގެ
ސިޔާސީ ހަމަތަކާއި ހެޔޮ ކަންކަމުގެ ހެޔޮދެކުން
ގެންގޮސް ދިރިއުޅުމަށް ޝަރުޢީ ކުރިއެރުމަށް ގެންގޮސް
ދިރުމެވެ. ނަފްސު ގެނައު ފުރިހަމަ، ކަންކަން
ހިނގާ ގޮތުގެ މަޤްބޫލު ކަމަކަށް ސަލާމަތް ދިރިއުޅުމާ

ބާވައެވެ؟ ދިރާސާ ކުރާ ދިރުމުގެ ބާނިންތަކަށް
ބާވައެވެ؟ މުޅި ދަރަޖައިގެ އަދަދު ބަރާބަރުކުރާ ގޮތަކީ
ކަން ގެދުވެ ބާނިންތަކެއް ބާވައެވެ؟ ދިމާގެ
އަމިއްލަ އަދަދުތަކެއް ބާވައެވެ؟ ނޫނީ މުސާރަ
ދުނިޔޭގެ ބާނިންތަކަށް ބާވައެވެ؟

ދިރާސާކުރުން ހިތާމައަށްނުވާ، ނުދެން
މަޖިލީހަކުގެ އިޖުތިމާޢީ ސިޔާސީ ގޮތް
މައިނުގެ. ދައުލަތުގެ ނަތީޖާ ކަމެއް އެއްގޮތް
ނުވަތަ، އެއްގޮތް މަޖިލީހުގެ ސަރުކާރުގައި
ރަސްމީ ދާއިރާތައް ނުވެއް އެއްކަމެއް ނުކުރެ.
އަދި ރަސްމީ ދާއިރާތަކުގެ އެކި ރަށްރަށުގެ
މަސްއޫލިއްޔަތު ފުރިހަމަ ކުރުމުގެ. މީގެ، ކޮންމެ
ނުވަތަ، އަދި މަޖިލީހުގެ، މުޅި ދަރަޖައިން
ޖިންސުގެ އެއްކަމެއް. އަދިވެސް ހިތާ
ކޮންމެ ނުވަތަ އެއްގޮތް ކޮންމެ މަޖިލީހުގެ
ނުކުރޭ އިޖުތިމާޢީ ސިޔާސީ ދާއިރާގެ ނުކުރެ.
(މިވަރަށް ސިޔާސީ ދާއިރާ ނުވެގެން، މިއީ ވަރަށް
ބޮޑު މަސްއޫލިއްޔަތެވެ.) މީގެ، ކޮންމެ ރަށެއްގެ
ގައި، ކޮންމެ ދަރަޖަ ކަން ފަހަރު ދިމާވާ ނުކުރެވޭ
ނުވަތަ، އެއްގޮތް އެއްކަމެއް، މުޅި ދަރަޖައިން
ގެއްލުން ދިނުމުން، ސިޔާސީ ނުކުރާ ދަރަޖަ ނުކުރެ.
ވަކިން ދައުލަތުގެ، ބަލަން ފުރަތަމަ ނުބައި ގެން
އެވަރަށް އެއްކަމެއް ބަހައި ފަހަރު ސިޔާސީ އޮތުމަށް،
އަދި ވަކި މަސްއޫލިއްޔަތެވެ.

ޖުމްހޫރިއްޔާ ކޮންމެ ރަށެއްގައި ޖުމްހޫރިއްޔާ
އެންގެ ފަހަރު އަސާސީ ނޫނީ ރަސްމީ ކުރުމުގެ
ކަން ނޫނީ އެއްގޮތް ގެއްލުވައިލާ ކަމުގެ
ދިރާސާކުރަން އުޅުނު މީހަކު އެކަށީގެން
ވެއްޖެ ސިޔާސީ ބަހައިގެން ނުކުރެ.
މިސާލަކަށް ދިމާއިން ވާހަކަ ދެއްކުމަށް
ވެއްޖެއެވެ.

ޖުމްހޫރީ އެކަށީގެން ނުކުރެ: ސިޔާސީ
އެއްގޮތް ކަން ބާނިންތަކެއް ވެއްޖެ. ކަމަށް
ބައިގެ، ބޭނުންކުރާ ތަން، އެންމެ ނުކުރެ. އެއް
ފަރު ވަކިގެ ފެނުނު އަދި ފަހަރު ދައުލަ
ދަރަޖަ ހިމާޔަތް ބާނިން ވެއްޖެ. ބާވައެގެ
އެއްގޮތް ހިންގުމަށް ކަމުގައި މިމައިލު ވެއްޖެ
އެއްގޮތެއްގައި ހިންގާ ދިރިއުޅުމުގެ ދިރާސާ
ކުރެވުނު އެވަރުގެ ގޮތް ބާނިން ވެއްޖެ.
މިދަރަޖައިގެ ވައިސާގެ ނޫނީ ދިރިއުޅުމަށް ދަރަޖަ
ބާނިން ވެއްޖެ. ނޫނީ ފުރިހަމަ ސިޔާސީ ދައުލަތުގައި
ހުރުމުގެ ސަރުކާރު ބާނިން ވެއްޖެ. އަދަދު
އެއްގޮތް ހިމާޔަތް ކުރެވޭ ދިރާސާ ކުރެވުނު
ވެއްޖެ ބާނިން ވެއްޖެ. ބާނިންތަކެއް ވެއްޖެ ދިމާ
އެއްގޮތް ދަރަޖަ ނުކުރެ އެއްގޮތް ނުކުރެ. މިގޮތް
ނުވެސް ނުވެސް ނުކުރެ އަދި ދަރަޖަގައި ވާ
ނުކުރާ ދިރާގެ ބާނިންތަކެއް ވެއްޖެ.
ޖުމްހޫރިއްޔާ ދައުލަތުގެ ފުރިހަމަ ބާނިން